

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/9938-2
Saksbehandler Vegard Vige

Utvalg	Møtedato
Eldrerådet 2023- 2027	09.03.2026
Helse- og omsorgsutvalget 2023 - 2027	10.03.2026
Råd for personer med funksjonsnedsettelse 2023 - 2027	09.03.2026
Kommunestyret 2023 - 2027	19.03.2026
Oppvekst- og utdanningsutvalget 2023 - 2027	10.03.2026

Høring - forslag til ny lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven)

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Kommunestyret avgir høring slik det fremkommer i vedlagte forslag til høringssvar

Vedlegg

Høring ny helseberedskapslov febr 2026

[Høring - forslag til ny lov om helsemessig og sosial beredskap \(helseberedskapsloven\) - regjeringen.no](#)

Kommuneplanen

Ny helseberedskapslov støtter opp under satsingsområde «livsmestring i alle faser»

Sammendrag

Helse- og omsorgsdepartementet har sendt ut forslag til ny helseberedskapslov på høring, med høringsfrist 8. april. Forslaget sendes ut samtidig som forslag til ny smittevernlov, og med samme høringsfrist.

Forslag til ny helseberedskapslov fremmes som en oppfølging av Totalberedskapsmeldingen og Koronakommisjonens rapporter 1 og 2, og at regjeringen har utpekt 2026 til å være totalberedskapsåret.

Helselederforum i Østre Agder-samarbeidet har gitt fagutvalg for kommuneoverleger i Østre Agder oppdrag å lage et forslag til høringssvar fra Østre Agder, og et forslag til saksframlegg som hver kommune kan vurdere om de ønsker å fremme for politisk behandling.

Fakta

Helse- og omsorgsdepartementet sender på høring forslag til ny helseberedskapslov. Bakgrunnen

for forslag til ny lov er Regjeringens gjennomgang av beredskapssituasjonen, som er oppsummert i Totalberedskapsmeldingen – Stortingsmelding 9 (2024-2025), og der gjennomgang av beredskapslovverk er en viktig del av arbeidet. Forslaget til ny helseberedskapslov fremmes samtidig med forslaget til ny smittevernlov, og de to lovforslagene ses i sammenheng.

I all hovedsak videreføres bestemmelsene i dagens lov. Departementet stiller derfor spørsmål til høringsinstansene om det er mer nyttig med en ny lov enn å gjøre de ønskede endringer i eksisterende lov.

Hva er så nytt i foreslått ny lov?

- Det er gjort en del endringer i lovens struktur for å bedre oversikt og sammenheng
- Det er gjort noen endringer i begrepsbruk
- Det anbefales å videreføre helseberedskapsloven som en egen sektorlov fremfor alternativet – å samordne med eller inkorporere bestemmelsene i andre beredskapslover
- Formålet om å verne befolkningen gjelder også **før** en krise, katastrofe eller væpnet konflikt har inntrådt eller følgene av en krise har materialisert seg. Det betyr at tiltak med hjemmel i loven kan iverksettes i en situasjon der det foreligger en definert mulig trussel men der situasjonen ikke ennå er en realitet.
- Ny regulering av reglene for derogasjon ved å lage forskrift
- Ny lov presiserer bedre hvilke vilkår som må være oppfylt for å kunne benytte lovens ulike bestemmelser
- Regjeringen må ha nødvendige fullmakter for å håndtere krisesituasjoner
- Stortinget må kunne ivareta sin lovgiverrolle og kontrollfunksjon på en god måte
- Ansvarsprinsippet for beredskapsarbeid, men de øvrige prinsippene - likhets-, nærhets- og samvirkeprinsippet – beskrives i forarbeidene men tas ikke inn i loven.
- Det utdypes virksomhetenes plikt til beredskapsplanlegging, og ha tiltak for oversikt over personell som kan mobiliseres i en krise.
- Helsedirektoratet får oppdrag om å utrede opprettelsen av en koordinerende enhet for samarbeid mellom utdanningssektoren og helsetjenestene som en permanent ordning for rekruttering i beredskapssituasjoner
- Avklarer rammer for, og bruk av, beredskapsregistre
- Beordring:
 - o Endret aldersgrense for beordring av helsepersonell – økes fra 65 til 72 år
 - o Det gis unntak for vesentlig og varig redusert arbeidsevne
 - o Det gis unntak fra utdanningsstøtteregelverket ved mobilisering av studenter innen helsefag som reservepersonell
 - o Helsedirektoratet skal lage en plan til bruk ved beordring
- Det lovfestes hjemmel til å pålegge innenlandsk massemedium å ta inn meldinger til hele eller deler av befolkningen for å sikre informasjon i en beredskapssituasjon
- Under bestemmelsene for rekvisisjon innføres også rekvisisjonshjemmel for utstyr for å lage rent drikkevann

Departementet ber i tillegg om høringsinstansenes syn på følgende alternative forslag:

- Alternativ 1. **I loven inntas** en bestemmelse som fastslår at derogasjonsforskrifter bare kan «begrense rettigheter så langt det er forenlig med Grunnloven og menneskerettsloven».
- Alternativ 2. **Det presiseres i forarbeidene** at derogasjonsforskrifter bare kan «begrense rettigheter så langt det er forenlig med Grunnloven og menneskerettsloven», men dette lovfestes ikke

-

Økonomiske og administrative konsekvenser

En alvorlig helseberedskapssituasjon kan gi svært betydelige økonomiske og administrative følger, men de foreslåtte endringer i ny helseberedskapslov gir i seg selv ikke slike konsekvenser av betydning.

Vurderinger:

Det vedlagte forslag til høring gir anbefaling til høringssvar.

Alternative løsninger

Kommunen kan avstå fra å avgi høringssvar

Konklusjon

Grimstad kommune avgir høringssvar slik det fremkommer i vedlagt forslag til høring